

WYMAGANIA PROGRAMOWE KLASA V

Wymagania obejmują zakres obowiązujący w klasie IV oraz wskazany poniżej

JĘZYK POLSKI

Pojęcia:

narracja pierwszoosobowa i trzecioosobowa, bajka, przypowieść, mit, punkt kulminacyjny, morał, wyraz dźwiękonaśladowczy, uosobienie, powtórzenie, gatunki filmowe, przymek, wyrażenie przymkowe, związek frazeologiczny, przydawka, dopełnienie, okolicznik, akcent

Umiejętności:

I. Kształcenie literackie i kulturowe:

Uczeń: odróżnia rodzaje narracji i określa jej funkcję, rozpoznaje charakterystyczne cechy gatunkowe, rozpoznaje i objaśnia w tekście poetyckim funkcję środków poetyckich,

II. Kształcenie językowe:

Uczeń: rozpoznaje bezosobowe formy czasownika zakończone na -no, -to, konstrukcje z się, stopniuje przymiotniki i przysłówki, rozpoznaje rodzaje liczebników, wskazuje związki wyrazowe współrzędne i podrzędne, nazywa części zdania (w tym rodzaje podmiotu i orzeczenia), stosuje zasady pisowni dotyczące pisowni zakończeń rzeczowników, łącznej i rozdzielnej pisowni części „by”,

III. Tworzenie wypowiedzi:

Uczeń: redaguje opis obrazu, opis krajobrazu, opis zwierzęcia, opis postaci rzeczywistej i literackiej, sprawozdanie z wydarzenia, sprawozdanie z filmu i spektaklu, ogłoszenie (zawiadomienie), plan twórczy,

IV. Samokształcenie:

Uczeń: dokonuje selekcji zgromadzonych informacji, podchodzi krytycznie do pozyskanych informacji, ocenia pozyskane informacje, porządkuje i porównuje informacje z różnych źródeł, stosuje różne formy zapisu pozyskanych informacji, poznaje życie kulturalne swojego regionu.

JĘZYK ANGIELSKI

Słownictwo:

Ubrania, miejsca w szkole, instrumenty muzyczne i typy muzyki, komputery, krajobraz, miejsca w mieście, zawody, kraje i narodowości.

Gramatyka:

Present Simple, przysłówki częstotliwości, przedimki, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, Present Continuous, zaimki dzierżawcze, wyższy i najwyższy stopień przymiotnika, Past Simple.

Umiejętności:

Opisywanie ludzi, prośenie i oferowanie, sugerowanie, dialogi w sklepie, wydawanie opinii, wskazywanie drogi, rozmowa przez telefon, rozmawianie o wakacjach.

MATEMATYKA

Umiejętności. Uczeń:

- rozpoznaje liczby podzielne przez 2, 3, 4, 5, 9, 10, 100;
- rozpoznaje liczbę złożoną, gdy jest ona jednocyfrowa lub dwucyfrowa, a także gdy nam istnienie dzielnika właściwego wskazuje cecha podzielności;
- rozkłada liczby dwucyfrowe na czynniki pierwsze;
- znajduje największy wspólny dzielnik oraz wyznacza najmniejszą wspólną wielokrotność dwóch liczb naturalnych metodą rozkładu na czynniki;
- rozpoznaje wielokrotności danej liczby, kwadraty, sześciany, liczby pierwsze, liczby złożone;
- skraca i rozszerza ułamki zwykłe;
- sprowadza ułamki zwykłe do wspólnego mianownika;
- zapisuje wyrażenia dwumianowane w postaci ułamka dziesiętnego i odwrotnie;
- zaznacza i odczytuje ułamki zwykłe i dziesiętne na osi liczbowej oraz odczytuje ułamki ;
- zwykłe i dziesiętne zaznaczone na osi liczbowej;
- oblicza kwadraty i sześciany ułamków zwykłych i dziesiętnych oraz liczb mieszanych;
- oblicza wartość prostych wyrażeń arytmetycznych, stosując reguły dotyczące kolejności wykonywania działań;
- rozpoznaje siatki graniastopów prostych i ostrosłupów;
- rysuje siatki prostopadłościanów;
- wykorzystuje podane zależności między długościami krawędzi graniastopu do wyznaczania długości poszczególnych krawędzi.

Wiadomości. Uczeń:

- zna cechy podzielności liczb przez 2, 3, 4, 5, 9, 10, 100;
- zna pojęcie NWD oraz NWW;
- znajduje odległość punktu od prostej;
- rozpoznaje kąty wierzchołkowe i przyległe oraz korzysta z ich własności;
- rozpoznaje i nazywa trójkąty ostrokątne, prostokątne, rozwartokątne, równoboczne i równoramienne;
- konstruuje trójkąt o danych trzech bokach i ustala możliwość zbudowania trójkąta na podstawie nierówności trójkąta;
- stosuje twierdzenie o sumie kątów wewnętrznych trójkąta; w trójkącie równoramiennym;
- wyznacza przy danym jednym kącie miary pozostałych kątów oraz przy danych obwodzie i długości jednego boku długości pozostałych boków;
- rozpoznaje graniastopu proste, ostrosłupy, walce, stożki i kule w sytuacjach praktycznych i wskazuje te bryły wśród innych modeli brył;
- wskazuje wśród graniastopów prostopadłościany i sześciany i uzasadnia swój wybór

BIOLOGIA

POJĘCIA

Uczeń zna pojęcia: biologia, czynności życiowe, komórka, obserwacja, doświadczenie, próba kontrolna, próba badawcza, mikroskop, rewolwer, okular, obiektyw, stolik, tubus, preparat, białka, cukry, tłuszcze, sole mineralne, kwasy nukleinowe, woda, wodniczka, rybosom, jądro komórkowe, mitochondrium, wakuola, cytozol, błona komórkowa, ściana komórkowa, chloroplast, samożywność, fotosynteza, cudzożywność, mięsożerca, wszystkożerca, roślinożerca, pasożyt, destruent, oddychanie tlenowe, fermentacja, klasyfikacja organizmów, systematyka, gatunek, królestwa w biologii, bakterie, grzyby, protisty, rozmnażanie płciowe, rozmnażanie bezpłciowe, choroby wirusowe, choroby bakteryjne, grzyby, porosty, plecha, zarodniki, rodzaje tkanek roślinnych, organy roślinne, nasiona, kielich, łagiewka, zalążnia, pyłek, znamię, słupek.

UMIEJĘTNOŚCI

Uczeń:

przedstawia hierarchiczną organizację budowy organizmów, wymienia najważniejsze pierwiastki budujące ciała organizmów; wymienia podstawowe grupy związków chemicznych występujących w organizmach (białka, cukry, tłuszcze, kwasy nukleinowe, woda, sole mineralne) i podaje ich funkcje; dokonuje obserwacji mikroskopowych komórki, rozpoznaje podstawowe elementy budowy komórki (błona komórkowa, cytoplazma, jądro komórkowe, chloroplast, mitochondrium, wakuola, ściana komórkowa) i przedstawia ich funkcje; porównuje budowę komórki bakterii, roślin i zwierząt, wskazując cechy umożliwiające ich rozróżnienie, przedstawia istotę fotosyntezy jako jednego ze sposobów odżywiania się organizmów (substraty, produkty i warunki przebiegu procesu) oraz planuje i przeprowadza doświadczenie wykazujące wpływ wybranych czynników na intensywność procesu fotosyntezy; przedstawia oddychanie tlenowe i fermentację jako sposoby wytwarzania energii potrzebnej do życia (substraty, produkty i warunki przebiegu procesów) oraz planuje i przeprowadza doświadczenie wykazujące, że podczas fermentacji drożdże wydzielają dwutlenek węgla; przedstawia czynności życiowe organizmów, uzasadnia potrzebę klasyfikowania organizmów i przedstawia zasady systemu klasyfikacji biologicznej; przedstawia charakterystyczne cechy organizmów pozwalające przyporządkować je do jednego z odpowiednich królestw; rozpoznaje organizmy z najbliższego otoczenia, posługując się prostym kluczem do ich oznaczania, uzasadnia, dlaczego wirusy nie są organizmami, przedstawia drogi rozprzestrzeniania się i zasady profilaktyki chorób wywołanych przez wirusy (grypa, ospa, różyczka, świnka, odra, AIDS), podaje miejsca występowania bakterii, wymienia podstawowe formy morfologiczne bakterii, przedstawia czynności życiowe bakterii, przedstawia drogi rozprzestrzeniania się i zasady profilaktyki chorób wywołanych przez bakterie (gruźlica, borelioza, tężec, salmonelloza), wyjaśnia znaczenie bakterii w przyrodzie i dla człowieka, wykazuje różnorodność budowy protistów (jednokomórkowe, wielokomórkowe) na wybranych przykładach, przedstawia wybrane czynności życiowe protistów (oddychanie, odżywianie, rozmnażanie), zakłada hodowlę protistów oraz dokonuje obserwacji mikroskopowej protistów, przedstawia drogi zakażenia i zasady profilaktyki chorób wywołanych przez protisty (toksoplazmoza, malaria), tkanki roślinne – uczeń dokonuje obserwacji i rozpoznaje tkanki roślinne oraz wskazuje ich cechy adaptacyjne do pełnienia określonych funkcji (tkanka twórcza, okrywająca, mięsista, wzmacniająca, przewodząca), dokonuje obserwacji przedstawicieli mchów i przedstawia cechy ich budowy zewnętrznej, na podstawie obecności charakterystycznych cech identyfikuje nieznany organizm jako przedstawiciela mchów, wyjaśnia znaczenie mchów w przyrodzie, planuje i przeprowadza doświadczenie wykazujące zdolność mchów do chłonięcia wody, dokonuje obserwacji przedstawicieli paprociowych, widłakowych i skrzypowych (zdjęcia, ryciny, okazy żywe) oraz przedstawia cechy ich budowy zewnętrznej, na podstawie obecności charakterystycznych cech identyfikuje nieznany organizm jako przedstawiciela paprociowych, widłakowych lub skrzypowych, wyjaśnia znaczenie paprociowych, widłakowych i skrzypowych w przyrodzie, przedstawia cechy budowy zewnętrznej rośliny nagonasiennej na przykładzie sosny, rozpoznaje przedstawicieli rodzimych drzew nagonasiennych, wyjaśnia znaczenie roślin nagonasiennych w przyrodzie i dla człowieka, rozróżnia formy morfologiczne roślin okrytonasiennych (rośliny zielne, krzewinki, krzewy, drzewa), dokonuje obserwacji rośliny okrytonasiennej, rozpoznaje jej organy i określa ich funkcje (korzeń, łodyga, liść, kwiat), opisuje modyfikacje korzeni, łodyg i liści jako adaptacje roślin okrytonasiennych do życia w określonych środowiskach, przedstawia sposoby rozmnażania wegetatywnego roślin oraz dokonuje obserwacji wybranych sposobów rozmnażania wegetatywnego, rozróżnia elementy budowy kwiatu i określa ich funkcje w rozmnażaniu płciowym, przedstawia budowę nasiona rośliny (łupina nasenna, bielmo, zarodek), planuje i przeprowadza doświadczenie wykazujące wpływ wybranego czynnika środowiska (temperatura, dostęp tlenu, światła lub wody) na proces kiełkowania nasion, przedstawia sposoby rozprzestrzeniania się nasion, wskazując odpowiednie adaptacje w budowie owoców do tego procesu, rozpoznaje przedstawicieli rodzimych drzew liściastych, przedstawia znaczenie roślin okrytonasiennych w przyrodzie i dla człowieka; różnorodność roślin; uczeń identyfikuje nieznany organizm jako przedstawiciela jednej z grup wymienionych w pkt 2–5 na podstawie jego cech morfologicznych, przedstawia środowiska życia grzybów, wymienia cechy umożliwiające zaklasyfikowanie organizmu do grzybów, wykazuje różnorodność budowy grzybów (jednokomórkowe, wielokomórkowe), przedstawia wybrane czynności życiowe grzybów (odżywianie, oddychanie), przedstawia znaczenie grzybów w przyrodzie i dla człowieka,

GEOGRAFIA

Uczeń:

1. stosuje legendę mapy do odczytywania informacji oraz skalę mapy do obliczania odległości między wybranymi obiektami;
2. rozpoznaje na mapie składniki krajobrazu Polski oraz wskazuje na mapie krainy geograficzne Polski;
3. czyta treść mapy Polski oraz planu Gołańczy,
4. przedstawia główne cechy krajobrazów Polski oraz wykazuje ich zróżnicowanie;
5. rozpoznaje krajobrazy Polski w opisach oraz na filmach i ilustracjach;
6. opisuje zajęcia, tradycje rodzinne i zwyczaje mieszkańców wybranych krain geograficznych Polski;
7. opisuje najważniejsze obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego Polski oraz wskazuje je na mapie;
8. przedstawia pozytywne i negatywne zmiany w krajobrazach powstałe w wyniku działalności człowieka;
9. wskazuje na globusie i mapie świata: bieguny, równik, południk zerowy i 180°, półkule, zwrotniki i koła podbiegunowe;
10. wymienia nazwy kontynentów i oceanów oraz wskazuje ich położenie na globusie i mapie świata oraz określa ich położenie względem równika i południka zerowego;
11. wskazuje na mapie wielkie formy ukształtowania powierzchni Ziemi i akweny morskie na trasach pierwszych wypraw geograficznych;
12. wskazuje na mapie położenie poznawanych typów krajobrazów świata, rozpoznaje je w opisach, na filmach i ilustracjach, rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w danym krajobrazie;
13. odczytuje wartość i opisuje przebieg temperatury powietrza oraz rozkład opadów atmosferycznych na podstawie klimatogramów i map klimatycznych;
14. prezentuje niektóre przykłady budownictwa, sposobów gospodarowania, głównych zajęć mieszkańców poznawanych obszarów;
15. identyfikuje współzależności między składnikami poznawanych krajobrazów i warunkami życia człowieka;
16. ustala zależności między położeniem wybranych krajobrazów na kuli ziemskiej, warunkami klimatycznymi i głównymi cechami krajobrazów.

HISTORIA

jak w klasie IV oraz:

Pojęcia:

rewolucja neolityczna, wędrowny i osiadły tryb życia, politeizm, kodeks, faraon i hieroglify, piramida, sarkofag, mumia, monarchia despotyczna, dekalog, judaizm, monoteizm, Jahwe, polis, Hellada, Hellenowie, akropol, agora, kolonia, demokracja, filozofia, republika, cesarstwo, romanizacja, gladiator, barbarzyńcy, tolerancja religijna,

cesarstwo wschodnie, schizma wschodnia, islam, Koran, muzułmanin, arabeska, cyrylica, cech, mistrz, czeladnik, uniwersytet, krucjata, wyprawa krzyżowa, możnowładca, wojowie, duchowieństwo, Krzyżacy, Mongołowie, trójpółowka, szlachta, przywilej, sejm walny, konstytucja nihil novi, elekcja.

Umiejętności:

Uczeń:

- lokalizuje w czasie i przestrzeni cywilizacje Starożytnego Wschodu (Mezopotamii, Egiptu i Izraela), cywilizacje nad wielkimi rzekami (Indie i Chiny) oraz cywilizacje starożytnej Grecji i Rzymu;
- charakteryzuje strukturę społeczeństwa, system wierzeń, systemy sprawowania władzy, osiągnięcia państw starożytnych,
- umiejscawia w czasie i przestrzeni państwa średniowieczne (cesarstwo bizantyjskie, państwo Franków, nowe państwa europejskie),
- charakteryzuje sztukę starożytną i średniowieczną,
- charakteryzuje podziały społeczne w średniowieczu;
- opisuje warunki życia średniowiecznego miasta i wsi,
- sytuuje w czasie i przestrzeni państwo pierwszych Piastów, opisuje jego działanie,
- sytuuje w czasie i przestrzeni Polskę okresu rozbicia dzielnicowego i zjednoczoną,
- umieszcza w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi oraz zagrożeniem najazdami tatarskimi w okresie rozbicia dzielnicowego,
- opisuje rozwój terytorialny państwa polskiego w XIV i XV wieku, zwracając uwagę na państwo Kazimierza Wielkiego i jego osiągnięcia,
- opisuje związki Polski z Węgry, Wielkim Księstwem Litewskim.

INFORMATYKA

Umiejętności. Uczeń:

- wstawia do dokumentu pola tekstowe, objaśnienia i rysunki, formatuje osadzone obiekty;
- w środowisku Scratch powiela i modyfikuje kostiumy duszka, koryguje czas wyświetlania kostiumów duszka;
- wstawia do projektu tło z biblioteki Scratcha;
- rysuje tło sceny w edytorze obrazów środowiska Scratch;
- wykorzystuje wartości losowe i zmienne w środowisku Scratch;
- steruje duszkami za pomocą boków z grupy: Zdarzenia, Kontrola i Więcej bloków, realizuje projekt ze zmiennym tłem sceny;
- w środowisku Scratch odtwarza melodię zapisaną w postaci zapisu nutowego;

buduje skrypty rysowania figur złożonych z kół i okręgów;

rysuje figury za pomocą bloków z grupy Pisak, Ruch i Wyrażenia;

korzysta z: Map Google, usługi Street View, Tłumacza Google, programu Google Earth;

wymienia i stosuje reguły dobrej fotografii.

TECHNIKA

Uczeń:

- dba o porządek i bezpieczeństwo w miejscu pracy,
- wykonuje szkice prostych przedmiotów,
- właściwie organizuje miejsce pracy,
- wymienia kolejność działań (operacji technologicznych),
- zna przyczyny powstawania wypadków na drodze z udziałem pieszych i rowerzystów,
- potrafi prawidłowo określić pierwszeństwo na skrzyżowaniu dróg,
- potrafi przygotować rower przed nowym sezonem,
- prawidłowo posługuje się narzędziami do obróbki papieru,
- prawidłowo posługuje się narzędziami do obróbki tworzyw sztucznych,
- zna zasady i sposoby ochrony środowiska naturalnego,
- wskazuje narzędzia przydatne do obróbki metali,
- wykonuje pracę według przyjętych założeń,
- wykonuje ćwiczenia praktyczne podczas lekcji- przygotowanie materiałów do lekcji, poprawność merytoryczna, staranność wykonania, samodzielność, dokończenie pracy, prezentacja efektów, oryginalność pracy, wkład pracy ucznia w stosunku do jego możliwości,
- wykonuje prace długoterminowe,
- wykonuje prace pisemne: kartkówki, zadania domowe,
- prowadzi zeszyt, zeszyt ćwiczeń,
- jest aktywny na zajęciach: chętnie wypowiada się ustnie, jest zaangażowany w tok lekcji, wykonuje polecenia nauczyciela, chętnie wykonuje zadania dodatkowe.

Do przedmiotów wymienionych powyżej stosuje się następujące kryteria ustalania ocen klasyfikacyjnych:

Celujący (6)

Uczeń:

- wykonuje zadania dodatkowe wymagające wiedzy i umiejętności przewidzianych programem nauczania, projektuje zadania,

- samodzielnie i bezbłędnie stosuje nabytą wiedzę i umiejętności w rozwiązywaniu zadań nietypowych i problemów o dużym stopniu trudności,

- rozwija indywidualnie swe uzdolnienia i zainteresowania w zakresie przedmiotu,

- osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych.

Bardzo dobry (5)

Uczeń:

- w pełnym zakresie opanował wiedzę i umiejętności przewidziane programem nauczania,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i korzysta z różnych źródeł informacji,
- bezbłędnie wykonuje zadania nietypowe, rozwiązuje problemy o niewielkim stopniu trudności.

Dobry (4)

Uczeń:

- opanował treści istotne w strukturze przedmiotu i sprawnie stosuje wiadomości w sytuacjach typowych,
- potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania, popełnia nieliczne błędy.

Dostateczny (3)

Uczeń:

- opanował najważniejsze treści przedmiotowe oraz posiada proste, uniwersalne umiejętności rozwiązywania problemów typowych o niskim stopniu trudności,
- samodzielnie lub przy niewielkiej pomocy nauczyciela wykonuje zadania przewidziane programem nauczania.

Dopuszczający (2)

Uczeń:

- opanował treści przedmiotowe na poziomie koniecznym do dalszej edukacji,
- zazwyczaj wykonuje proste, typowe zadania, a także rozwiązuje problemy o bardzo niskim stopniu trudności, powtarzające się w procesie edukacji,
- wykonuje zadania, choć niektóre błędnie lub przy wydatnej pomocy nauczyciela.

Niedostateczny (1)

Uczeń:

- nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia.

Ponadto ustalając ocenę klasyfikacyjną nauczyciel uwzględnia:

- zaangażowanie, wysiłek oraz postępy ucznia w zakresie nabywania wiadomości i umiejętności określonych w programie nauczania,
- dostosowanie wymagań dla uczniów objętych pomocą psychologiczną – pedagogiczną i kształceniem specjalnym.

Do pozostałych przedmiotów ze względu na ich specyfikę stosuje się zasady opisane poniżej.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

WYMAGANIA PROGRAMOWE

Rozwój fizyczny i sprawność fizyczna:

W zakresie wiedzy. Uczeń:

- wymienia kryteria oceny wytrzymałości w odniesieniu o wybranej próby testowej (np. test Coopera);
- wymienia kryteria oceny siły i gibkości w odniesieniu do wybranej próby testowej (np. siły mięśni brzucha, gibkości dolnego odcinka kręgosłupa);
- wskazuje grupy mięśniowe odpowiedzialne za prawidłową postawę ciała.

W zakresie umiejętności. Uczeń:

- wykonuje próby sprawnościowe pozwalające ocenić wytrzymałość tlenową, siłę i gibkość oraz z pomocą nauczyciela interpretuje uzyskane wyniki;
- demonstruje ćwiczenia wzmacniające mięśnie posturalne i ćwiczenia gibkościowe, indywidualnie i z partnerem;
- demonstruje ćwiczenia rozwijające zdolności koordynacyjne wykonywane indywidualnie i z partnerem.

Aktywność fizyczna:

W zakresie wiedzy. Uczeń:

- wymienia podstawowe przepisy wybranych sportowych i rekreacyjnych gier zespołowych;
- opisuje zasady wybranej gry rekreacyjnej pochodzącej z innego kraju europejskiego;
- opisuje podstawowe zasady taktyki obrony i ataku w wybranych grach zespołowych;
- wymienia rekomendacje aktywności fizycznej dla swojego wieku (np. Światowej Organizacji Zdrowia lub Unii Europejskiej); definiuje pojęcie rozgrzewki i opisuje jej zasady;
- rozumie i opisuje ideę starożytnego i nowożytnego ruchu olimpijskiego.

W zakresie umiejętności. Uczeń:

- wykonuje i stosuje w grze: kozłowanie piłki w ruchu ze zmianą tempa i kierunku, prowadzenie piłki nogą ze zmianą tempa i kierunku, podanie piłki oburącz i jednorącz w ruchu, rzut piłki do kosza z biegu po kozłowaniu (dwutakt), rzut i strzał piłki do bramki w ruchu, odbicie piłki oburącz sposobem górnym i dolnym, rozegranie „na trzy”, zagrywkę ze zmniejszonej odległości, rzut i chwyt ringo;
- uczestniczy w mini grach oraz grach szkolnych i uproszczonych;
- uczestniczy w grze rekreacyjnej pochodzącej z innego kraju europejskiego;
- organizuje w gronie rówieśników wybraną grę sportową lub rekreacyjną;
- wykonuje przewrót w przód z marszu oraz przewrót w tył z przysiadu;
- wykonuje wybrane inne ćwiczenie zwinnościowo-akrobatyczne (np. stanie na rękach z asekuracją, przerzut bokiem);
- wykonuje układ ćwiczeń zwinnościowo-akrobatycznych z przyborem lub bez;
- wykonuje dowolny skok przez przyrząd z asekuracją;
- wykonuje proste kroki i figury tańców regionalnych i nowoczesnych;
- wybiera i pokonuje trasę biegu terenowego;
- wykonuje bieg krótki ze startu niskiego;
- wykonuje rzut małą piłką z rozbiegu;
- wykonuje skoki przez przeszkody;
- przeprowadza fragment rozgrzewki.

Bezpieczeństwo w aktywności fizycznej:

W zakresie wiedzy. Uczeń:

- wyjaśnia, dlaczego należy przestrzegać ustalonych reguł w trakcie rywalizacji sportowej;
- omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia;

- wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego;
- omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku.

W zakresie umiejętności. Uczeń:

- stosuje zasady asekuracji podczas zajęć ruchowych;
- korzysta bezpiecznie ze sprzętu i urządzeń sportowych;
- wykonuje elementy samoobrony (np. zasłona, unik, pad).

Edukacja zdrowotna:

W zakresie wiedzy. Uczeń:

- wyjaśnia pojęcie zdrowia;
- opisuje pozytywne mierniki zdrowia;
- wymienia zasady i metody hartowania organizmu;
- omawia sposoby ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem i niską temperaturą;
- omawia zasady aktywnego wypoczynku zgodne z rekomendacjami aktywności fizycznej dla swojego wieku (np. WHO lub UE).

W zakresie umiejętności. Uczeń:

- wykonuje ćwiczenia kształtujące nawyk prawidłowej postawy ciała

w postawie stojącej, siedzącej i leżeniu oraz w czasie wykonywania różnych codziennych czynności;

- wykonuje ćwiczenia oddechowe i inne o charakterze relaksacyjnym;
- podejmuje aktywność fizyczną w różnych warunkach atmosferycznych.

Szczegółowe kryteria oceny półrocznej i rocznej z wychowania fizycznego.

OCENA CELUJĄCA (cel)

- jest zawsze przygotowany do zajęć wychowania fizycznego (m.in.: posiada odpowiedni strój, jest punktualny, wykazuje odpowiednią postawę na zbiórce, jest gotowy do wykonywania ćwiczeń podczas całej lekcji),
- nie ćwiczy na lekcji tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,
- charakteryzuje się wysokim poziomem kultury osobistej, używa właściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,
- bardzo chętnie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury osobistej,
- godnie reprezentuje szkołę w zawodach sportowych,
- bierze udział w różnych formach współzawodnictwa sportowego poza szkołą,
- systematycznie i aktywnie bierze udział w zajęciach wf,
- w sposób ponad bardzo dobry wykonuje wszystkie ćwiczenia w czasie lekcji,
- prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące bardzo poprawnie pod kątem merytorycznym i metodycznym,
- w sposób bezwzględny stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,
- poczuwa się do współodpowiedzialności za stan techniczny urządzeń, przyborów, obiektów sportowych szkoły (w tym: miejsca ćwiczeń oraz przebieralni przed i po zajęciach),
- zalicza wszystkie testy i próby sprawnościowe wyznaczone przez nauczyciela wf bez jakichkolwiek błędów technicznych lub taktycznych,
- ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,

- posiada rozległą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego oraz bieżących wydarzeń sportowych,
- samodzielnie zabiega o poprawę lub uzupełnienie próby sprawnościowej w której nie uczestniczył w terminie,
- postawa ucznia, aktywność, zaangażowanie i systematyczność udziału w zajęciach wf jest bez zarzutu,
- potrafi wykazać się podczas lekcji obowiązkowością ,zdyscyplinowaniem , odpowiedzialnością,
- jego kultura osobista jest godna naśladowania,
- wyróżnia się inicjatywą i aktywnością podczas lekcji,
- doskonale potrafi współpracować w zespole,
- baz zarzutu stosuje się do zasad obowiązujący podczas zajęć,
- przestrzega zasad fair play,
- propaguje sportowy tryb życia,
- chętnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych,
- systematycznie rozwija swoje umiejętności i zainteresowania z kultury fizycznej.

OCENA BARDZO DOBRA (bdb)

- jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego (m.in.: posiada odpowiedni strój, jest punktualny, wykazuje odpowiednią postawę na zbiórce, jest gotowy do wykonywania ćwiczeń podczas całej lekcji),
- nie ćwiczy na lekcji tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,
- charakteryzuje się właściwym poziomem kultury osobistej, używa właściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,
- chętnie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury osobistej,
- godnie reprezentuje szkołę w zawodach sportowych,
- bierze udział w różnych formach współzawodnictwa sportowego poza szkołą,
- systematycznie i aktywnie bierze udział w zajęciach wf,
- w sposób bardzo dobry wykonuje wszystkie ćwiczenia w czasie lekcji,
- prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące poprawnie pod kątem merytorycznym i metodycznym,
- stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,
- poczuwa się do współodpowiedzialności za stan techniczny urządzeń, przyborów, obiektów sportowych szkoły (w tym: miejsca ćwiczeń oraz przebieralni przed i po zajęciach),
- zalicza testy i próby sprawnościowe wyznaczone przez nauczyciela wf bez błędów technicznych lub taktycznych,
- ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
- posiada wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego oraz bieżących wydarzeń sportowych,
- samodzielnie poprawia lub uzupełnienia próby sprawnościowe w której nie uczestniczył w terminie zgodnie ze statutem,
- postawa ucznia, aktywność, zaangażowanie i systematyczność udziału w zajęciach wf jest na wysokim poziomie,
- potrafi wykazać się podczas lekcji obowiązkowością ,zdyscyplinowaniem , odpowiedzialnością,
- jego kultura osobista jest godna naśladowania,
- wyróżnia się inicjatywą i aktywnością podczas lekcji,
- potrafi współpracować w zespole,
- stosuje się do zasad obowiązujący podczas zajęć,
- przestrzega zasad fair play,
- chętnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych,
- systematycznie rozwija swoje umiejętności i zainteresowania z kultury fizycznej,
- starannie i sumiennie wykonuje powierzone mu zadania,
- stara się propagować sportowy tryb życia.

OCENA DOBRA (db)

- jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego (m.in.: posiada odpowiedni strój), ale zdarza mu się nie brać udziału w lekcjach z różnych powodów,
- nie ćwiczy na lekcjach tylko z ważnych powodów,
- charakteryzuje się dobrym poziomem kultury osobistej, nie zawsze używa właściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,

- sporadycznie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,
 - bierze udział w klasowych i szkolnych zawodach sportowych,
 - w sposób dobry wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,
 - prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące w miarę poprawnie pod kątem merytorycznym i metodycznym,
 - podczas ćwiczeń wymaga dodatkowych uwag i zaleceń nauczyciela,
 - nie zawsze stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,
 - dba o stan techniczny urządzeń, przyborów, obiektów sportowych szkoły (w tym: miejsca ćwiczeń oraz przebieralni przed i po zajęciach), ale aktywność ta wymaga dodatkowej interwencji wychowawczej prowadzącego zajęcia,
 - zalicza większość testów i prób sprawnościowych ujętych w programie nauczania,
-
- wykonuje określone próby sprawności fizycznej na ocenę dobrą,
 - stosuje przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,
 - poprawia lub uzupełnia próby sprawnościowe w których nie uczestniczył z ważnych powodów,
 - postawa ucznia, aktywność, zaangażowanie i systematyczność udziału w zajęciach wf jest na dobrym poziomie,
 - potrafi współpracować w zespole,
 - zna zasady fair play,
 - podejmuje próby oceny swojej sprawności,
 - ćwiczenia wykonuje prawidłowo, nie dość dokładnie, z małymi błędami,
 - potrzebuje motywacji podczas wykonywania zadań ruchowych,
 - nie zawsze potrafi współpracować w zespole.

OCENA DOSTATECZNA (dst)

- zdarza mu się być nieprzygotowanym do zajęć wychowania fizycznego,
- zdarza mu się nie ćwiczyć na zajęciach wychowania fizycznego,
- uczeń opanował materiał programowy na przeciętnym poziomie,
- nie wykazuje szczególnej aktywności na zajęciach,
- bywa bardzo często nieprzygotowany do lekcji,
- ma braki w wymaganych umiejętnościach,
- dysponuje przeciętną sprawnością motoryczną,
- ćwiczenia wykonuje niepewnie, z większymi błędami technicznymi,
- nie potrafi współpracować w zespole,
- przejawia braki w zakresie wychowania społecznego, w swojej postawie i stosunku do kultury fizycznej.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA (dop)

- uczeń w małym zakresie opanował materiał przewidziany w podstawie programowej,
- nie jest przygotowany do lekcji [brak stroju] ponad 50%,
- ma bardzo niską sprawność motoryczną,
- powierzone mu zadania wykonuje niestarannie i niedbale,
- wykazuje podstawowe braki w zakresie wymaganych umiejętności,
- przejawia poważne braki w zakresie wychowania społecznego,
- ma niechętny stosunek do ćwiczeń.

OCENA NIEDOSTATECZNA (ndst)

- uczeń nie zaliczył 70% sprawdzianów wynikających z realizacji programu,
- ma lekceważący stosunek do kultury fizycznej [notoryczny brak stroju],
- nie przejawia chęci do pracy nad swoją bardzo niską sprawnością fizyczną,
- najprostsze ćwiczenia wykonuje z błędami, ma bardzo niski poziom kultury osobistej,
- nie potrafi przestrzegać norm społecznych.

MUZYKA

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- przejawia wyjątkowe zdolności i zainteresowania muzyką;
- bezbłędnie i z właściwą interpretacją śpiewa pieśni objęte programem nauczania;
- gra z nut i z pamięci melodie na instrumentach szkolnych;
- tworzy proste formy muzyczne;
- rozpoznaje i nazywa style muzyczne;
- rozpoznaje utwory z poznanej na lekcjach literatury muzycznej oraz podaje nazwiska ich twórców;
- bezbłędnie czyta nuty w kluczu wiolinowym, pauzy, wartości rytmiczne;
- dokładnie rozpoznaje aparat wykonawczy w słuchanych utworach;
- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- aktywnie uczestniczy w szkolnym życiu muzycznym – np.: w konkursach, chórze szkolnym, zespole muzycznym;
- potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy muzyczne;
- bardzo starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- bezbłędnie śpiewa pieśni objęte programem nauczania;
- gra z nut większość melodii na wybranym instrumencie szkolnym;
- tworzy proste akompaniamenty do znanych melodii;
- rozpoznaje utwory muzyczne z literatury obowiązkowej;
- bezbłędnie czyta nuty od c razkreślnego do c dwukreślnego, wartości nut (5) i pauzy;
- rozpoznaje formy muzyczne, aparat wykonawczy i brzmienie instrumentów;
- opanował zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- rozpoznaje polskie utwory ludowe (tańce narodowe i pieśni).

OCENA DOBRA

Uczeń:

- potrafi poprawnie pod względem muzycznym zaśpiewać poznane pieśni;
- gra proste akompaniamenty do znanych melodii;
- umie zagrać kilka melodii na instrumentach szkolnych (zdarza się pomyłka);
- w czytaniu nut popełnia błędy,
- zna najwybitniejsze postaci z historii muzyki i wymienia przykłady ich dzieł;
- rozpoznaje niektóre instrumenty i formy muzyczne;
- rozpoznaje polski folklor, tańce narodowe;
- opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- umie zaśpiewać przy pomocy nauczyciela kilka pieśni;
- gra niektóre melodie na instrumentach szkolnych;
- potrafi zagrać bardzo proste akompaniamenty rytmiczne;
- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania;
- w czytaniu nut popełnia liczne błędy;

- rozpoznaje brzmienie niektórych instrumentów;
- jest w stanie zrozumieć najważniejsze zagadnienia przy pomocy nauczyciela;
- rozpoznaje niektóre z polskich tańców narodowych..

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- potrafi w grupie zaśpiewać poznane pieśni, śpiewając samodzielnie popełnia liczne błędy;
- nie czyta nut, zna tylko wartości rytmiczne;
- potrafi wyklaskać uproszczone schematy rytmiczne;
- gra najprostsze utwory, schematy melodyczne;
- w niewielkim stopniu opanował wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania;
- zna nazwiska najwybitniejszych polskich kompozytorów.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował minimum zakresu wiedzy i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- nie przejawia osobistej aktywności na zajęciach muzycznych;
- nie wykonuje zadań muzycznych nawet przy pomocy nauczyciela;
- ma duże trudności z zaśpiewaniem jakiejkolwiek piosenki;
- nie potrafi zagrać na żadnym instrumencie szkolnym;
- nie wypowiada się o muzyce, nie bierze udziału w dyskusjach;
- nie zna położenia dźwięków na pięciolinii, nie zna wartości rytmicznych;
- nie bierze udziału w zbiorowym muzykowaniu;
- nie wykazuje chęci zmiany postawy wobec przedmiotu;
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego.

PLASTYKA

Ocena celująca

Uczeń:

- przejawia zdolności plastyczne,
- jest zaangażowany emocjonalnie w proces twórczy (postawa na lekcjach jest twórcza, poszukująca, aktywna),
- prace plastyczne wykonuje estetycznie i zgodnie z tematem, cechuje je oryginalność rozwiązań formalnych, potrafi porządkować, analizować, przekształcać i interpretować otaczającą rzeczywistość,
- wykorzystuje wiadomości i umiejętności w zadaniach nietypowych, jego wiedza o sztukach plastycznych wykracza poza ocenę bardzo dobrą,
- interesuje się wybranymi dziedzinami sztuki,
- bardzo starannie i w twórczy sposób prowadzi zeszyt przedmiotowy, bierze udział w konkursach plastycznych.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- aktywnie i chętnie uczestniczy w zajęciach, prawidłowo organizuje swoją pracę,
- wciąż wzbogaca i rozszerza doświadczenia z zakresu warsztatu plastycznego,

- twórczo wykorzystuje wiedzę o formie plastycznej, prace plastyczne wykonuje estetycznie i zgodnie z tematem ,
- zauważa związki plastyki z innymi dziedzinami działalności ludzkiej nauką, literaturą, muzyką, techniką,
- zauważa znaczenie symboliczne zawarte w sztuce i potrafi je wykorzystać we własnej ekspresji plastycznej, dokonuje subiektywnej oceny dzieła sztuki.

Ocena dobra

Uczeń:

- jest zawsze przygotowany do lekcji i aktywnie w niej uczestniczy,
- rozwija umiejętność wyrażania własnych uczuć i odczuć, chętnie podejmuje trud tworzenia,
- zna elementy formy plastycznej i potrafi wykazać ich różnorodność,
- świadomie stosuje i dobiera techniki plastyczne, jego prace są staranne,
- przyswojoną wiedzę i umiejętności wykorzystuje w sytuacjach typowych,
- zna przykłady malarstwa, rzeźby i architektury.

Ocena dostateczna

Uczeń:

- stara się być przygotowany do lekcji i aktywnie w niej uczestniczyć,
- podejmuje trud rozwiązywania zadań plastycznych,
- zna podstawowe elementy formy plastycznej,
- tworzy rysunki, obrazy, kompozycje płaskie i formy przestrzenne, ale jego prace są niestaranne,
- rozróżnia techniki plastyczne, umie się nimi posługiwać,
- zna niektóre terminy i pojęcia związane z wiedzą o sztukach plastycznych
- ma trudności z zastosowaniem i wykorzystaniem wiedzy teoretycznej podczas wykonywania prac.

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- rzadko przygotowuje się do zajęć, nie przynosi zalecanych materiałów i przyborów,
- musi być stymulowany przez nauczyciela do aktywnego uczestnictwa w zajęciach, jego prace plastyczne są nieestetyczne,
- posiada braki w opanowaniu minimum programowego.

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- nie opanował wiadomości,
- nie potrafi organizować sobie pracy,
- nie wykonuje żadnych prac,
- lekceważy powierzone mu zadania,
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego

RELIGIA

Celujący:

Uczeń:

- posiada wiedzę wykraczającą poza program katechezy oraz potrafi ją samodzielnie i twórczo wykorzystać,
- posiada uzupełniony zeszyt, zna biegle "Mały katechizm", bierze czynny udział w katechezie, jest zdyscyplinowany,
- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą,
- wykonuje zadania dodatkowe dla chętnych,
- bierze udział w konkursach religijnych.

Bardzo dobry:

Uczeń:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania katechezy, posiada uzupełniony zeszyt, jest zdyscyplinowany,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
- chętnie i systematycznie uczestniczy w katechezie,
- wyróżnia się aktywnością na tle grupy katechizowanych,
- zachowuje szacunek dla „świętych” miejsc, czasu modlitwy i słuchania Słowa Bożego, znaków religijnych.

Dobry:

Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności, które pozwalają na rozumienie większości relacji między elementami wiedzy religijnej, posiada uzupełniony zeszyt,
- dysponuje dobrą umiejętnością zastosowania zdobytych wiadomości,
- postawa ucznia nie budzi zastrzeżeń (szacunek dla "świętych" miejsc, przedmiotów, osób),
- osiąga postępy podczas prowadzonych zajęć,
- chętnie uczestniczy w katechezie.

Dostateczny:

Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności umożliwiające zdobywanie dalszej wiedzy,
- dysponuje przeciętną wiedzą w zakresie materiału przewidywanego programem w jego wiadomościach są luki,
- wykazuje zainteresowanie przedmiotem,
- postawa ucznia nie budzi zastrzeżeń.

Dopuszczający:

Uczeń:

- niechętnie bierze udział w katechezie,
- zdobyte wiadomości są niewystarczające na uzyskanie przez ucznia podstawowej wiedzy religijnej,
- proste zadania o niewielkim stopniu trudności rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,

Niedostateczny:

Uczeń:

- nie opanował podstawowych umiejętności i wiadomości z zakresu oceny dopuszczającej.

Ponadto ustalając ocenę klasyfikacyjną nauczyciel uwzględnia:

- zaangażowanie, wysiłek oraz postępy ucznia w zakresie nabywania wiadomości i umiejętności określonych w programie nauczania,
- dostosowanie wymagań dla uczniów objętych pomocą psychologiczną – pedagogiczną i kształceniem specjalnym.

Uczeń w klasie V powinien:

- przyjąć, że Pan Bóg jest Stwórcą otaczającego go świata i że świat powstał „ex nihilo”;
- wiedzieć, jaka prawda o Bogu i człowieku jest zawarta na kartach Pisma św.;
- wyjaśnić, na czym polega wyjątkowość człowieka;
- wymienić zadania, jakie człowiek otrzymał od Pana Boga;
- rozumieć, że życie każdego człowieka jest największym darem;
- wyjaśnić, na czym polegało zło, którego dopuścili się pierwsi ludzie;
- podać definicję: „grzechu” oraz „grzechu pierworodnego”;
- wiedzieć, że każdy zły czyn pociąga konkretne konsekwencje;
- znać obietnicę pozostawioną przez Boga ludziom po opuszczeniu przez nich raju i wiedzieć jak Bóg ją wypełnił;
- znać historię Abła i Kaina;
- rozumieć, że w sakramencie pojednania można doświadczyć spotkania z miłosiernym Bogiem;
- **znać warunki dobrej spowiedzi;**
- rozumieć pojęcie: „przymierze”;
- znać historię Noego, wyjaśnić przyczyny i sens potopu;
- znać perykopę biblijną o wieży Babel i wyjaśnić skutki pychy w życiu człowieka;
- wiedzieć, że Bóg zawsze przychodzi z pomocą człowiekowi; wspiera go w walce ze złem;
- rozumieć, że wiara jest łaską Bożą, z którą człowiek powinien współdziałać;
- podać treść obietnicy danej przez Boga Abrahamowi oraz wyjaśnić sposób, w jaki Bóg ją wypełnił;
- potrafić opowiedzieć o wydarzeniach z życia Jakuba;
- potrafić wymienić najważniejsze wydarzenia z życia Józefa, wskazać w jego historii wydarzenia świadczące o Bożej opiece;
- potrafić opowiedzieć o życiu rodzin izraelskich w niewoli egipskiej i rozumieć rolę wiary w Boga w ich życiu;
- znać historię Mojżesza i jego rolę w dziejach narodu wybranego;
- znać plagi egipskie i rozumieć, że były one znakami działającego Boga;
- umieć opowiedzieć, w jaki sposób Bóg za pośrednictwem Mojżesza wyzwolił swój lud z niewoli;
- opisać, w jaki sposób Bóg troszczył się o Izraelitów podczas wędrówki do Ziemi Obiecanej;
- rozumieć sytuację Mojżesza jako przywódcy ludu wypełniającego wolę Boga;
- porównać paschę Izraelitów i Paschę chrześcijan;
- wiedzieć, że łaska Boża ratuje człowieka z niewoli grzechu;
- wyjaśnić, w jaki sposób chrześcijanin utrzuca relację z Bogiem;
- opowiedzieć o przymierzu, jakie Bóg zawarł z Izraelitami na Synaju;
- określić wzajemne zobowiązania Boga i Jego ludu, wynikające z przymierza;
- wyjaśnić analogię między Starym a Nowym Przymierzem;
- potrafić omówić okoliczności zawarcia Nowego Przymierza;
- **znać 10 przykazań Bożych;**
- uzasadnić, że Dekalog jest wyrazem miłości i troski Boga o człowieka;

- wiedzieć, że wierność Bożym przykazaniom jest potwierdzeniem wiary w Boga i ufności w Jego troskę o ludzi;
- rozumieć przesłanie zawarte w tekście biblijnym o złotym cieľcu;
- wyjaśnić analogię między wężem miedzanym na pustyni a krzyżem Chrystusa
- uzasadnić, że Nowe Przymierze w Jezusie Chrystusie jest ratunkiem dla błądzącego człowieka;
- rozumieć sens i symbolikę Chrystusowego krzyża;
- wyjaśnić, dlaczego Bóg wzywa człowieka do świętości i wskazać, jak można realizować to wezwanie;
- wymienić przejawy miłości Boga w historii zbawienia;
- wymienić zadania proroków;
- wymienić nazwy najważniejszych miejsc związanych z życiem Chrystusa;
- wyjaśnić okoliczności narodzenia i działalności Jana Chrzciciela;
- wiedzieć, że Jan Chrzciciel przygotowywał naród na przyjście Mesjasza;
- rozumieć pojęcie „Adwent”;
- wiedzieć, że Maryja jest Matką obiecanego Mesjasza;
- scharakteryzować postawę Maryi;
- wyjaśnić, na czym polega oczekiwanie na powtórne przyjście Chrystusa;
- znać okoliczności narodzenia Pana Jezusa;
- wyjaśnić znaczenie wybranych zwyczajów związanych z Bożym Narodzeniem;
- wymienić źródła historyczne mówiące o Jezusie;
- uzasadnić, że Jezus Chrystus jest Bogiem i człowiekiem;
- uporządkować wydarzenia z życia Rodziny z Nazaretu;
- uzasadnić, dlaczego człowiek powinien być posłuszny Bogu;
- wiedzieć, że Jezus zapoczątkował królestwo Boże, w którym On jest Królem;
- wiedzieć, że Jezus Chrystus jest Najwyższym Kapłanem;
- uzasadnić, dlaczego Jezusa nazywamy Nauczycielem;
- wymienić sposoby budowania i umacniania królestwa Bożego;
- wiedzieć, że słowo to wyraz mocy Bożej – Bóg przez nie poucza i nieustannie działa dla naszego zbawienia;
- **znać treść i sens ośmiu błogosławieństw**, wskazać sposoby ich realizacji w codziennym życiu;
- wyrazić i uzasadnić potrzebę budowania relacji z Jezusem poprzez modlitwę, liturgię i sakramenty;
- uzasadnić potrzebę powierzenia słabości duszy i ciała Jezusowi w modlitwie; oraz sakramentach pojednania i namaszczenia chorych;
- uzasadnić związek rozmnożenia chleba z Eucharystią;
- wyjaśnić, dlaczego wspólnie z Jezusem łatwiej można przezwyciężyć trudności, cierpienie;
- wyjaśnić zbawczy sens śmierci Chrystusa;
- uzasadnić, dlaczego Eucharystia jest pokarmem na życie wieczne;
- wskazać wydarzenia biblijne o męce, śmierci i zmartwychwstaniu Chrystusa w liturgii;
- potrafić uzasadnić, dlaczego modlitwa spełnia ważną rolę w życiu chrześcijanina;
- wiedzieć, że chrześcijanin jest wezwany do dawania świadectwa wiary.

